

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 9P/16/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3522201254
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2022:3522201254.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou vo veci starostlivosti súdu o mal. H. L., U.. N. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov G. M. L., U.. N. XX.XX.XXXX, R. R. D. C., Ľ. D. XXX/XX, F.. Č.. R. H. R., G., U. R., E., XX A. N., a otca G. L., U.. N. XX.XX.XXXX, R. R. D. C., Ľ. D. XXX/XX, dieťa v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o ďalšej starostlivosti o maloletú takto

rozhodol:

I. Mal. H. L., U.. XX.XX.XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti otca; zastupovať a spravovať majetok maloletej budú obaja rodičia.

II. Matka je povinná prispievať na výživu mal. H. mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu, a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám otca maloletej počnúc právoplatnosťou rozsudku.

III. Súd ukladá dohľad na starostlivosťou o maloletú H. po dobu 1 roka od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Súd ukladá otcovi maloletej povinnosť spolupracovať s Ú. D., E.M. H. K. A. U. G. U. H. K. O. E. O. N. K. E. L., najmä rešpektovať jeho pokyny a dostavovať sa na výzvu tohto orgánu v určený termín na tento úrad.

V. Súd ukladá počas trvania dohľadu mal. H. povinnosť podrobiť sa v každom párnom kalendárnom mesiaci u svojho ošetrojúceho lekára testom na zistenie prítomnosti omamných a psychotropných látok s tým, že výsledok testov je povinný otec maloletej predložiť vždy do 20. dňa v tomto kalendárnom mesiaci Ú. D., E. H. K. A. U. G. U. H.O..

VI. Týmto sa ruší Uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 05.11.2021 č.k. 4PPOm/1/2021-6 v spojení s Opravným uznesením zo dňa 10.11.2021 čk. 4PPOm/1/2021-14 počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

VII. Týmto sa mení Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 07.12.2017 č.k. 9P/48/2017-27 v časti zverenia maloletej H. do starostlivosti matky a v časti určenia výživného na mal. H..

VIII. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 11.05.2022 č.k. 9P/16/2022-10 súd bez návrhu začal konanie o ďalšej starostlivosti o maloletú H..

2. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca maloletej, výsluchom maloletej, správou kolízneho opatrovníka, lustráciami rodičov v Sociálnej poisťovni, správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, vyjadrením matky maloletej.

3. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 07.12.2017 č.k. 9P/48/2017-27 bolo manželstvo rodičov maloletej rozvedené, bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej bola maloletá H. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na jej výživu sumou 50,-EUR mesačne.

4. Uznesením tunajšieho súdu zo dňa 05.11.2021 č.k. 4PPOm/1/2021-6 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá H. dočasne zverená do starostlivosti V. D. N. K. A. G.. Z tohto rozhodnutia vyplýva, že matka maloletej v tej dobe už žila v zahraničí. O maloletú následne zabezpečoval osobnú starostlivosť otec, ktorý však časom prestal o maloletú javiť záujem. Maloletá začala bývať v domácnosti suseda K. T., ktorý zabezpečoval základné životné potreby maloletej (strava, bývanie a pod.). Postupom času sa však u maloletej - zrejme v dôsledku nezájmu o jej osobu zo strany rodičov - začali prejavovať vážne problémy a rizikové správanie (neskoré príchody, nevhodná partia, nerešpektovanie autorít, sebapoškodzovanie atď.). V tom čase mala H. 15 rokov, pričom zlyhanie starostlivosti zo strany oboch biologických rodičov predstavovalo pre H. extrémne riziko nielen vo vzťahu k jej zdravému psychickému vývoju, ale aj vo vzťahu k životu a zdraviu maloletej. Od tejto doby je maloletá stále v V. D. N. K. A. G..

5. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

6. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

7. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

8. Podľa § 24 ods. 3, 4, 5 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

9. Podľa § 62 ods. 1 až 6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

10. Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

11. Podľa § 75 ods.1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

12. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že H. bola pred tým, ako bola dočasne zverená do starostlivosti V. G. zverená po rozvode rodičov do osobnej starostlivosti matky. Pri preverovaní oznámenia v roku 2019, bolo zistené, že osobnú starostlivosť o mal. H. zabezpečuje jej otec G. L. O. XX.XX.XXXX na základe ústnej dohody medzi rodičmi. Otcovi bolo poskytnuté sociálne poradenstvo vo veci úpravy práv a povinností k mal. dieťaťu. Preverovaním oznámenia v tom čase neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o mal. H.. Dňa 04.11.2021 vydal úrad Odporúčanie do V. G. na vykonávanie odbornej metódy podľa § 11 ods. 3 písm. b) bod 5 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny, posúdenie možností rodičov, ďalších príbuzných a iných osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a rodiny na účel určenia miery ohrozenia s využitím stretnutia rodinného kruhu. Dňa 20.12.2021 sa zrealizovala uvedená metóda, kde si širšia rodina mal. H. vytvorila svoj vlastný plán, ktorý bol schválený úradom a rodina sa ním mala riadiť. Počas tohto stretnutia bola prítomná i matka, a to online, nakoľko dlhodobo žije v zahraničí. Vďaka využitiu tejto odbornej metódy sa podarilo obnoviť vzťah mal. H. s otcom, ten sa začal o ňu viac zaujímať, dokonca bola opakovane do jeho domácnosti uvoľnená na krátkodobý pobyt. Spoluprácu s otcom hodnotí úrad i V. G. pozitívne. Otec býva v staršom rodinnom dome v R. D. C., v ktorom vyrastala mal. H.. Spoločne obývajú v čase, keď je mal. H. na krátkodobom pobyte u otca, vrchné poschodie, dve obytné izby zariadené základným nábytkom. Dom mal byť v dražbe, voči čomu mal otec mal. podať žalobu, lebo podľa neho je dražba jeho domu protizákonná. V prípade, že by prišiel o dom, má dohodnuté náhradné bývanie. Nakoľko má dlhy, pracuje len brigádne. Počas umiestnenia mal. H. v V. G. úrad opakovane prijal anonymné oznámenia a oznámenia matky na zanedbanie starostlivosti o mal. H. v čase, keď mala byť uvoľnená na pobyt do domácnosti otca - tieto oznámenia sa nepotvrdili. Okrem zanedbania starostlivosti bolo úradu opakovane oznamované užívanie drog maloletou. V. G. opakovane vykonal u mal. H. test na drogy po krátkodobých pobytoch v domácnosti otca - vždy s negatívnym výsledkom. Nakoľko sa tieto oznámenia nepotvrdili, matka prestala s úradom komunikovať. V. G. vo svojej správe zo dňa 20.07.2022 uvádzal, že maloletá je s matkou v telefonickom kontakte a prostredníctvom sociálnych sietí. V. nemá vedomosť o krokoch podniknutých zo strany matky na zabezpečenie podmienok, aby sa osobne starala o maloletú H.. Vzhľadom na uvedené úrad i V. G. dňa 02.06.2022 matke M. L. mailom navrhli spoločné stretnutie, pri ktorom by mohla stráviť čas i s mal. H.. Obe inštitúcie si plne uvedomujú náročnosť životnej situácie matky, ktorá aktuálne vykonáva osobnú starostlivosť o dvoch mladších súrodencov mal. H., a preto spoločne navrhli matke, že by sa toto stretnutie L. H. V. G., kde by jej bolo poskytnuté aj ubytovanie (i jej mal. deťom) a samozrejme, že by v tom čase bola s ňou i mal. H.. Úrad i centrum vyšlo matke v ústrety tým, že toto stretnutie mohlo byť i počas víkendu, len bolo potrebné si ho s centrom dohodnúť aspoň 5 dní dopredu. Odpoveď matky na mail prišla po urgencii dňa 23.06.2022 v troch mailoch: „dobrý deň prajem áno viem o tom prišiel mi list ďakujem.“ „Dostala som list o pojednávaní, ale nemám peniaze na to aby som 2 x išla na Slovensko žijeme z 1 platu partnera mne skončila materská a žijeme len s partnerovej výplaty a mne ak sa podarí prísť na súd ja môžem byť na Slovensku max 2 dni malý mi musí chodiť do škôlky lebo od septembra ide do školy. Ďakujem za pochopenie.“ „A mala bude s otcom ja nebudem cestovať s 8 mesačným dieťaťom a cez súd by som ju nemala aj tak kde mat partner máva len 2 dni voľna. Môžem vedieť prečo sa to nedá cez video chat ako predtým?“ Úrad matku mailom vyzval dňa 22.07.2022, aby sa vyjadrila k ďalšej starostlivosti o mal. H., bol jej zaslaný i mailový kontakt na podateľňu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom. Spätná väzba od matky úradu doručená nebola. Kolízny opatrovník navrhol vydať rozhodnutie v znení, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

13. Z vyjadrenia otca maloletej vyplýva, že sa chce o maloletú starať, chce, aby chodila do školy. Od matky nepotrebuje žiadne peniaze, chce len, aby ich nechala na pokoji.

14. Z vyjadrenia maloletej vyplýva, že chce byť zverená do starostlivosti otca. Uviedla, že k otcovi chodí každý víkend. U otca má vlastnú izbu, otec jej kupuje veci, dáva jej vreckové. Študuje na strednej škole, bola aj na brigáde, kde si zarobila. S mamou si občas píše, avšak ona jej musí napísať prvá. S mamou bola naposledy pred troma až štyrmi rokmi. Odvtedy ju nevidela. S otcom býva od svojich 12 rokov, keď ju tam mama nechala. Mama chce, aby k nej prišla, myslí si, že sa tam hneď začlení, avšak podľa nej iba chce, aby jej tam varovala deti, nakoľko sa jej sťažuje, že to nezvláda. Keď je u otca, rešpektuje ho, zbavila sa zlej partie a začala žiť úplne inak. Keď jej otec povie, kedy má byť doma, tak to dodrží. Mama sa snaží na otca hádzať špinu, avšak ona vidí, že otec sa snaží, chodievajú za ňou, berie si ju na pobyty, zatiaľ čo matka za celú dobu, čo je v domove pre ňu nič neurobila.

15. V danom prípade je zrejmé, že matka, i napriek tomu, že čiastočne deklaruje svoj záujem o dcéru, pre zverenie maloletej do svojej starostlivosti nič neurobila, nevyužila možnosť, ktorá jej bola ponúkaná zo strany V. (pobyt s maloletou), maloletú nenavštevuje, neprispieva na jej výživu. Napriek tomu, že tvrdí, že chce, aby maloletá prišla za ňou, nikdy k tomu nepodnikla žiadne kroky, aby maloletá mohla za ňou prísť (kúpa letenky, vybavenie pasu a podobne). Na druhej strane je otec, ktorý sa o maloletú aktívne zaujíma, spolupracuje s V. i kolíznym opatrovníkom, berie si maloletú na víkendové pobyty domov. Obaja majú k sebe citový vzťah. Ako vyplýva zo správy kolízneho opatrovníka, otec má v súčasnosti vytvorené všetky podmienky k tomu, aby sa o dcéru staral. Je zrejmé, že aj rebelantské obdobie u maloletej čiastočne pominulo a jej výchova už nebude tak zložitá. Sama si uvedomuje, čo musí spraviť pre to, aby mohla žiť naďalej v rodine. Otec pracuje, je schopný i po finančnej stránke uspokojovať potreby maloletej. Preto zverenie maloletej do jeho výchovy je plne v záujme H.. V jej záujme nie je zostávať naďalej v ústavnej forme starostlivosti, ale viesť riadny rodinný život. Súd preto maloletú zveril do starostlivosti otca.

16. Podľa § 37 ods. 2, 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletemu dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývoj; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletemu dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené.

17. Vzhľadom k tomu, že v konaní vznikli pochybnosti o starostlivosti otca o maloletú (aj keď tieto sú skôr z predchádzajúceho obdobia), súd nad jeho výchovou nariadil dohľad tak, aby bolo možné zistiť, či je starostlivosť bezproblémová, prípadne, či je potrebné riešiť určité problémy. Nariadeným dohľadom sa zabezpečí, aby výchova maloletej prebiehala riadne. Bude preto kontrolované, či maloletá riadne chodí do školy, pripravuje sa, má potrebné pomôcky, či jej je poskytovaná riadne zdravotná starostlivosť, či sa netúla a s kým sa stýka. V prípade, že výchova zo strany otca bude prebiehať bezproblémovo, môže byť dohľad zrušený. K tomu, aby kontrola mohla byť čo najlepšia smerujú aj ďalšie povinnosti, ktoré boli uložené či už otcovi maloletej alebo maloletej samotnej. Keďže v minulosti existovalo podozrenie z užívania drog (aj keď nikdy nebolo potvrdené), bola maloletej uložená povinnosť podrobovať sa testom na zistenie prítomnosti drog.

18. Pokiaľ ide o výživné, súd zohľadnil potreby maloletej a možnosti oboch rodičov podieľať sa na jej výžive. Maloletá má bežné výdavky zodpovedajúce jej veku.

19. Otec maloletej pracuje brigádne, podľa vlastného vyjadrenia takto dosahuje príjem 1.000,- až 1.500,- EUR mesačne. Nemá inú vyživovaciu povinnosť.

20. Matka maloletej je bez príjmu, podľa vlastného vyjadrenia jej skončili materské dávky a nemá príjmy. Má ďalšie dve vyživovacie povinnosti.

21. Vychádzajúc z týchto skutočností súd výživné určil u matky vo výške minimálneho výživného, keďže vyššie výživné by nebolo v silách matky platiť.

22. Týmto rozsudkom súd zmenil pôvodné rozhodnutie o zverení maloletej do starostlivosti matky a určení výživného zo strany otca a zrušil tiež neodkladného opatrenie, ktorým bola maloletá dočasne zverená do starostlivosti V..

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom písomne v troch vyhotoveniach. Tí účastníci, ktorí sa práva podať odvolanie vzdali, odvolanie podať nemôžu. Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schváli dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

V prípade podania odvolania sa v odvolaní uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením. Pokiaľ nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie, resp. na nariadenie výkonu rozhodnutia.